

Cu referire la semnalarea ID0000008 recepționată prin intermediul platformei „reLAWed” comunicăm următoarele.

În legătură cu problema 1 – Vă mulțumim pentru identificarea unei erori tehnice, aceasta urmează să fie examinată de experții tehnici și remediată.

În legătură cu problema 2 – transcrierea dreptului de proprietate asupra unui vehicul prin aplicarea prevederilor punctului 29 din Anexa nr.2 „Regulile de înmatriculare a autovehiculelor și remorcilor” din Hotărârea Guvernului nr.1047/08.11.1999 cu privire la reorganizarea Sistemului informațional automatizat de căutare „Automobilul” în Registrul de stat al transporturilor și introducerea testării a autovehiculelor și remorcilor acestora, Vă comunicăm următoarele.

Examinarea situației expuse în semnalare impune analiza cadrului legal conex hotărârii Guvernului la care se face referire.

Astfel, sunt incidente următoarele acte normative.

Legea nr.131/07.06.2007 privind siguranța traficului rutier, care conține următoarele norme –

Art.33 alin.(1) lit.a) – Proprietarul de autovehicul sau, după caz, mandatarul acestuia, este obligat să înmatriculeze sau, după caz, să înregistreze autovehiculul în modul stabilit, să-l mențină în starea tehnică corespunzătoare și să-l supună la timp inspecției tehnice periodice;

Art.37 alin.(5) – Pentru a fi menținute în trafic rutier, autovehiculele înmatriculate se supun inspecției tehnice periodice,

Art.37 alin.(7) – Este interzisă circulația pe drumuri publice a vehiculelor care nu corespund prevederilor tehnice sau al căror termen de valabilitate a inspecției tehnice periodice a expirat;

Art.53 – Proprietarul este obligat să înmatriculeze vehiculul ori să îl înregistreze, după caz, în modul stabilit, înainte de a-l pune în circulație;

Art.54 alin.(1) – Autoritatea care efectuează înmatricularea unui autovehicul sau a unei remorci eliberează proprietarului sau mandatarului un certificat de înmatriculare, precum și plăci cu număr de înmatriculare.

Hotărârea Guvernului nr.357/13.05.2009 cu privire la aprobarea Regulamentului circulației rutiere –

Punctul 7, noțiunea „certificat de înmatriculare sau înregistrare a vehiculului” – documentul oficial de stat care confirmă înmatricularea sau, după caz, înregistrarea vehiculului și permite posesorului ori mandatarului exploatarea acestuia;

Punctul 126 alin.(1) lit.b) – Persoana responsabilă de exploatarea și starea tehnică a vehiculelor este obligată să nu admită în circulație vehiculele a căror stare tehnică nu corespunde normelor tehnice și ecologice, precum și cele care nu sunt înmatriculate sau nu au fost supuse controlului tehnic de stat.

Hotărârea Guvernului nr.1047/08.11.1999 cu privire la reorganizarea Sistemului informațional automatizat de căutare „Automobilul” în Registrul de stat al transporturilor și introducerea testării a autovehiculelor și remorcilor acestora –

Anexa nr.1 din Hotărârea Guvernului nr.1047/08.11.1999 reglementează Registrul de stat al transporturilor.

Punctul 2 din Anexa nr.1 – Registrul transporturilor este un sistem informațional automatizat unic, care cuprinde informația tehnică, economică și juridică despre mijloacele de transport auto (...), precum și despre posesorii acestora.

Punctul 7 din Anexa nr.1 – Registrul transporturilor are drept scop – introducerea în Republica Moldova a evidenței unice centralizate a tuturor vehiculelor și agregatelor numerotate și acumularea și actualizarea informației despre fiecare vehicul (agregat), despre dreptul de proprietate și alte drepturi patrimoniale asupra acestora, despre titularii de drepturi, despre titlurile de proprietate, despre tranzacții cu vehicule și alte temeieri pentru generarea, modificarea, suspendarea și încetarea drepturilor.

Punctul 8 din Anexa nr.1 – Una din sarcinile principale ale Registrului transporturilor este – asigurarea protecției și recunoașterii publice a drepturilor de proprietate, de posesie și de folosință asupra vehiculelor.

Punctul 9 din Anexa nr.1 – noțiunea de titlu de proprietate – orice contract, act administrativ sau alt document prevăzut de legislație care acordă, modifică sau încetează drepturile patrimoniale și noțiunea titularul certificatului de înmatriculare – persoana fizică sau juridică pe numele căreia a fost eliberat certificatul de înmatriculare pentru vehiculul înmatriculat, fiind în proprietatea sau folosința acestei persoane.

La fel, un Contur din Structura Registrului transporturilor este – Evidența titularilor de drepturi, care ține evidența proprietarilor de vehicule (agregatelor) și a altor titulari de drepturi, precum și a circumstanțelor de apariție și încetare a drepturilor respective și se formează pe baza titlurilor de proprietate sau de posesie asupra vehiculelor (agregatelor), se confirmă la perfectarea documentelor vamale și se actualizează în procesul înmatriculării de stat și înmatriculării curente de stat de către subdiviziunile de examinare și evidență a transportului, inspectoratele „Intehagro” – la perfectarea documentelor noi în cazul schimbării proprietarilor de vehicule, conform contractelor de vânzare-cumpărare întocmite în scris conform art.210 din Codul civil.

Anexa nr.2 la Hotărârea Guvernului nr.1047/08.11.1999 stabilește Regulile de înmatriculare a autovehiculelor și remorcilor –

Punctul 1 - Autoritatea competentă pentru efectuarea înmatriculării și radierii autovehiculelor și remorcilor este Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”;

Punctul 3 – Proprietarii de vehicule sunt obligați să solicite înmatricularea înainte de a le pune în circulație și să solicite radierea lor, în cazurile prevăzute de legislația națională;

Punctul 7 – Înmatricularea se efectuează pe numele proprietarului de vehicul;

Punctul 16 – Titlurile de proprietate se prezintă spre înmatriculare în original și în copie. În documente trebuie să fie indicate, după caz, data și locul întocmirii

lor, esența și condițiile tranzacției, inclusiv costul vehiculului, adresele, datele de identificare și semnăturile, datele despre vehicul (marca, modelul, categoria, anul de fabricație, numărul de identificare al mijlocului de transport (VIN), culoare, numărul de producție a șasiului, caroseriei, motorului). Nu sunt acceptate spre înmatriculare vehiculele ale căror documente au ștersături, adăugiri, cuvinte anulate și corectări nestipulate și neconfirmate prin semnătura și ștampila organului respectiv, precum și titlurile de proprietate în care nu sunt indicate numerele de identificare sau de marcare ale agregatelor.

Prin termenul „transcrierea transmiterii dreptului de proprietate asupra vehiculului” se înțelege în sensul Regulilor de înmatriculare a autovehiculelor și remorcilor – operațiunea administrativă prin care se confirmă că dreptul de proprietate asupra vehiculului înmatriculat în Republica Moldova a fost transcris în evidențele autorității competente

Norma punctului 29 reglementează modalitatea de transcriere a transmiterii dreptului de proprietate asupra unui vehicul și stabilește lista actelor ce urmează a fi prezentate pentru efectuarea acestei operațiuni.

Astfel, examinând semnalarea prin prisma normelor expuse supra menționăm următoarele.

Pe de o parte, art.33 din Legea nr.131/07.06.2007 privind siguranța traficului rutier instituie obligativitatea proprietarului de autovehicul să înmatriculeze sau, după caz să înregistreze autovehiculul în modul stabilit, iar pe de altă parte, norma art.53 din aceeași lege instituie obligativitatea proprietarului de a înmatricula sau înregistra vehiculul, înainte de a-l pune în circulație. În acest sens, nu este clar dacă proprietarul este obligat să înregistreze autovehiculul de îndată ce obține titlul de proprietate sau doar înainte de a-l pune în circulație.

Totodată, înmatricularea sau înregistrarea vehiculului se dovedește prin eliberarea certificatului de înmatriculare sau înregistrare – care reprezintă, potrivit Hotărârii Guvernului nr.357/2009 – documentul oficial de stat care confirmă

înmatricularea sau după caz, înregistrarea vehiculului și permite posesorului ori mandatarului exploatarea acestuia. Punctul 16 din Anexa nr.2 la Hotărârea Guvernului nr.1047/1999 stabilește că pentru înmatriculare se prezintă titlurile de proprietate în original și în copie, iar prin „titlu de proprietate” înțelegându-se – orice contract, act administrativ sau alt document prevăzut de legislație care acordă, modifică sau încetează drepturile patrimoniale. Totodată, prin „titularul certificatului de înmatriculare” se înțelege – persoana fizică sau juridică pe numele căreia a fost eliberat certificatul de înmatriculare pentru vehiculul înmatriculat, fiind în proprietatea sau folosința acestei persoane. Astfel, coroborând normele expuse supra, dreptul de proprietate al autovehiculului, dovedit prin deținerea unui titlu de proprietate al autovehiculului, considerăm că nu poate fi lezat prin neînregistrarea sau neînmatricularea de îndată a acestuia la organele competente.

Pe de altă parte, însă, constatăm că prin „transcrierea transmiterii dreptului de proprietate asupra vehiculului” se înțelege în sensul Regulilor de înmatriculare a autovehiculelor și remorcilor – operațiunea administrativă prin care se confirmă că dreptul de proprietate asupra vehiculului înmatriculat în Republica Moldova a fost transcris în evidențele autorității competente. Astfel, se poate interpreta că transcrierea dreptului de proprietate, de fapt, confirmă dreptul de proprietate asupra vehiculului înmatriculat în Republica Moldova. În aceste condiții, deși proprietarul vehiculului are dovada deținerii unui titlu de proprietate, autoritatea competentă confirmă dreptul de proprietate al acestuia doar urmare a transcrierii transmiterii dreptului de proprietate. Aplicând prevederile punctului 29 din Anexa nr.2 la Hotărârea Guvernului nr.1047/1999 care reglementează modalitatea de transcriere a transmiterii dreptului de proprietate asupra unui vehicul (care stabilește lista actelor ce urmează a fi prezentate pentru efectuarea acestei operațiuni) se poate menționa că dreptul de proprietate nu poate fi transcris în lipsa dovezi efectuării inspecției tehnice periodice și în lipsa prezentării asigurării obligatorii de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule. În aceste condiții, în opinia noastră, sunt irealizabile normele din cadrul legal care stabilesc că:

- una din sarcinile principale ale Registrului transporturilor este – asigurarea protecției și recunoașterii publice a drepturilor de proprietate, de posesie și de folosință asupra vehiculelor;

- Registrul transporturilor este un sistem informațional automatizat unic, care cuprinde informația tehnică, economică și juridică despre mijloacele de transport auto (...), precum și despre posesorii acestora;

- Registrul transporturilor are drept scop – introducerea în Republica Moldova a evidenței unice centralizate a tuturor vehiculelor și agregatelor numerotate și acumularea și actualizarea informației despre fiecare vehicul (agregat), despre dreptul de proprietate și alte drepturi patrimoniale asupra acestora, despre titularii de drepturi, despre titlurile de proprietate, despre tranzacții cu vehicule și alte temeieri pentru generarea, modificarea, suspendarea și încetarea drepturilor.

În acest sens, se creează o ambiguitate administrativă în privința asigurării de către autoritățile statului a protecției dreptului de proprietate, de posesie și de folosință asupra vehiculelor în cazul netranscrierii dreptului de proprietate asupra vehiculului.

Într-adevăr, interpretarea confuză a normelor crește riscul apariției manifestărilor de corupție. Cu toate acestea, aplicarea confuză a sensului normelor nu ar trebui să permită încurajarea comiterii actelor de corupție pentru obținerea interpretărilor favorabile și realizarea unor scopuri anumite. Astfel, Centrul Național Anticorupție condamnă orice acțiune ilegală coruptibilă și solicită ca toate acțiunile de acest gen să fie comunicate Centrului pentru a fi documentate, iar actele coruptibile să fie curmate.

Totodată, Vă comunicăm că în corespundere cu obiectivul Platformei „reLAWed” ca – orice persoană să poată semnala asupra unor norme/acte normative defectuoase ale cadrului normativ pertinent, care pot determina apariția riscurilor de corupție, Centrul Național Anticorupție este responsabil de examinarea semnalării respective și, în dependență de necesitate, propunerile respective să le transmită după competență pentru o evaluare a posibilității operării modificărilor respective în cadrul normativ propus.

În acest sens, Vă informăm că urmare a examinării acestei solicitări, Centrul Național Anticorupție va înainta un demers Agenției Servicii Publice, autoritate care, potrivit art.14 din Legea nr.131/07.06.2007 privind siguranța traficului rutier, are competența de elaborare de norme, care urmează a fi aprobate de Guvern, privind evidența certificatelor de înmatriculare, documentarea cu aceste acte, precum și înmatricularea, înregistrarea și radierea vehiculelor din Registrul de stat al transporturilor pentru a se expune vis-a-vis de semnalarea înaintată.

Astfel, despre acțiunile întreprinse de către Agenția Servicii Publice urmează să Vă informăm suplimentar prin plasarea informației respective pe platforma „reLAWed”.